

Pyhäkön

Lamppu

*"Eikä Jumalan lamppu
ollut vielä sammunut" 1. Sam 3:3*

Suomen Luther-säätiön tiedotuslehti 3/2010

KAIKKI ON JUMALASTA

✍️ JUHANA POHJOLA

Sinun työsi, meidän kätemme. Näin eräs seurakunta määritteli työnäkynsä. Voisiko tämä olla myös meidän ohjenuoramme? Löytää ihana vapaus ja lepo näissä sanoissa: sinun työsi. Ei meidän työmme vaan sinun työsi. Kristittyinä iloisesti tunnustan: Minun oleminen, pelastukseni, uskoni on kaikki sinun työtäsi. Elämän lahjamme, Jumalan lapsen asemamme ja kutsukumuksemme seurakunnassa on yksin Jumalan tekoa. ”Kaikki on Jumalasta, joka on sovittanut meidät itsensä kanssa Kristuksen kautta.” (1.Kr.5.) Tämä on koko elämänpiiriimme vertikaalisuuden evankeliumia. ”Jokainen hyvä anti tulee ylhäältä” (Jk.1.).

Jumala on kuitenkin nähnyt hyväksi tehdä työnsä yhteiskunnassa, perheessä ja seurakunnassa luotujen välikappaleiden kautta: meidän käsien. Niiden käsien, jotka tarttuvat kynään ja vasaraan. Niiden käsien, jotka ottavat vastaan sormuksen käteensä ja lapsen syliinsä. Niiden käsien, jotka säännöllisesti avaavat oven Herran huoneeseen ja tarttuvat palvelutehtäviin siellä. *Me olemme Jumalan työtovereita* (1.Kr.3). Kutsumukseni ei ole yhdentekevä, vaan olen juuri siinä Jumalan työtoveri. Sillä mitä teen, on merkitys, koska Jumala toimii siinä minun kauttani. Tämä on koko elämänpiiriimme kattava horinsontaalisuuden evankeliumi. Mekin saamme heijastaa Jumalan olemusta, joka on rakkautta sulaa antamista ja omasta luovuttamista.

Valtavassa kirkollisessa murroksessa tämä merkitsee kahden asian opettelua. *Sinun työsi* ilmaisee kutsumuksemme olla uskollinen Jumalan työvälineelle, hänen pyhälle sanalleen. Meidän tulee pitää hengellinen identiteettimme kirkkaana, olla sisällä sanomassa. Muu-

ten Jumalan työ muuttuu meidän hengelliseksi puuhasteluksemme. *Meidän kätemme* puolestaan tarkoittaa vastuunottoa toiminnasta ja taloudesta sekä sisälähetystehtävästä: pitää sanoma ulkona. Kun tällä hetkellä ev.lut. kirkossa levottomina pohditaan, miten 2020 suurissa kaupungeissa kirkkoon kuuluu enää 40-60 %, silloin kaikkien on löydettävä liikkuvat kädet. Vanha systeemi, jossa kirkossa 80% passiivinen massa rahoitti muutaman aktiivisen prosentin toimintaa, ei tule enää onnistumaan. Pelkkien palkattujen työntekijöiden kädet eivät riitä, koska ei ole enää rahaa palkata. Tarvitaan aivan uusi näky seurakunnasta, jossa seurakuntalaisten kädet kannattavat ja pyörittävät toimintaa. Tarvitaan ymmärrystä, että juuri myös minun kauttani Jumala kutsuu hukassa olevia siunaavien käsien alle. Tätä kädet pois taskusta -toimintamallin vallankumousta me olemme saaneet seurakunnissamme jo kymmenen vuotta harjoitella eikä se ole ollut turhaa. Se on tarkoitettu vastuunottoa Jumalan työstä seurakunnissamme käsien kautta. Yhä enenevässä määrin se tulee merkitsemään vastuunottoa myös ulkolähetysaasteista.

Meillä on paljon opittavaa monista lähetyskirkoista. Pitkään lännen rikkaissa kirkoissa on ollut ajatus: Teidän työenne, meidän rahamme - siksi meidän linjamme. Kuinka raikas ja puhutteleva oli saada lukea kannanotto kirkolta, jolla varmasti olisi ollut siihen paljon vähemmän varaa kuin yhdelläkään meidän seurakunnistamme tai lähetysjärjestöistä. Tansanian luterilainen kirkko teki huhtikuussa päätöksen, ettei se ainoastaan torju samaa sukupuolta olevien avioliittoja, vaan se ei myöskään suostu yhteistyöhön eikä ottamaan tukea tai rahaa sellaisilta kirkoilta, jotka hyväksyvät sen. Se

oli vakava parannuskehoitus Ruotsin kirkolle ja myös terveiset Suomeen. Meidän kätemme ei saa olla toisen herran palveluksessa, jos aiomme olla ’sinun työssäsi’. Juuri tätä hengellistä koskemattomuutta, josta ollaan myös valmis maksamaan käytännössä kovakin hinta, tarvitaan myös meillä. Sillä se on kuitenkin pieni hinta sen rinnalla, jos elämämme ja työmme eivät enää toteuta Jumalan työtä ja suunnitelmaa vaan oman itsemme.

Ruotsin ja Suomen Lähetysprovinsin uusi lähetyspiispa Roland Gustafsson otti motokseen jakeen, joka tiivistää edellä sanotun: *Sillä kaikki meidän tekemme olet sinä tehnyt* (Jes.26.12). On hyvä ja turvallista jäädä Jumalan työn kohteena ja välineenä Vapahtajan armollisiin käsiin. ■

”HÄNELLE ANNETAAN NIMEKSI IMMANUEL”

MATTI VÄISÄNEN

TOMAS GARAIŠI

Raamatussa henkilönimet ovat tavallisesti omistajansa päällekirjoitus. Tärkeimmät Jumalan Pojan nimet Raamatussa ovat Immanuel, Jeesus, Kristus, Herra ja Jumala sekä eräät näiden nimien yhteydessä – usein attribuutteina – käytetyt ”arvonimet”. Tulevissa Pyhäkön Lampun numeroissa käsittelen mainittuja Jumalan Pojan nimiä, tässä numerossa nimeä Immanuel.

IMMANUEL-NIMI RAAMATUSSA

Nimi Immanuel merkitsee ”Jumala kanssamme”, ja se kuvaa Vapahtajamme olemusta ja persoonaa. Nimi esiintyy kolme kertaa VT:ssa (Js 7:14; 8:8 ja 8:10) ja kerran UT:ssa (Mt 1:23).

Jesajan profetia kuuluu: *Sen tähden Herra antaa itse teille merkin: neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel.* (Js 7:14). Matteus 1:23 on selvästi Jesajan profetian täyttymys, sillä Mt:ssa sanotaan: *Tämä kaikki tapahtui, jotta kävisi toteen, mitä Herra on profeetan suulla ilmoittanut: Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja hänelle annetaan nimeksi Immanuel – se merkitsee: Jumala on meidän kanssamme.*

IMMANUEL-NIMEN SANOMA

”Neitsyt tulee raskaaksi”, ilmoitti Jumala Jesajan kautta. Tässä käytetty heprean sana *almā* tarkoittaa nuorta, kunniallista, koskematonta ja naimatonta naista. Sama sana on UT:ssa käännetty sanalla *parthenos*, joka merkitsee neitsyttä. Myös nimen antaja on alkukielessä feminiinissä, eikä isästä ole puhuttakaan.

Se, että Jeesus ”sikisi Pyhästä Hengestä ja syntyi neitsyt Mariasta”, kuuluu Raamatun perustotuksiin. Se sisältää ilmoituksen 1) Jumalan lihaksi tulemisesta (inkarnaatio), 2) Kristuksen jumaluudesta ja 3) ihmisyydestä sekä 4) synnittömyydestä. Siksi neitseestä syntyminen on ”merkki”, ”ihme” (Js 7:14).

Jumalan Pojan ihmiseksi tulemisessa yhdistyvät kaksi luontoa, jumalallinen ja inhimillinen. Jeesuksen jumaluus on kristillisen uskon kulmakivi. Sellainen ”kristinusko”, joka ei tunnusta Kristuksen jumaluutta, ei hyväksy myöskään Raamatun ilmoitusta hänen neitseestä syntyemisestään.

Jeesuksen neitseestä syntyminen sisältää myös Kristuksen tosi-ihmisyyden. Hän tuli todelliseksi Aadamin suvun ihmiseksi. Hän ei ollut vain ihmisen näköinen muukalainen ihmiskunnan keskellä, vaan yksi meistä.

Jeesuksen Kristuksen synnittömyys oli välttämätön hänen lunastustyösäänsä. Ei kukaan synnin kirouksen alainen voi sovittaa toisten syntejä. Ihmissuvun Vapahtajana Kristuksen piti kuulua ihmiskuntaan ja olla samalla vapaa sen perisynnistä. Tämän ongelman jumalallinen ratkaisu oli neitseestä syntyminen. Inkarnaatio on Jumalan kolminaisuuden tavoin selittämätön. Emme voi pohjiaan myöten ymmärtää, miten sekä jumaluus että ihmisuus yhdistyvät Jeesuksessa Kristuksessa. Kristus ei ainoastaan tehnyt ihmeitä, vaan oli itse ihme, ihmeitten ihme, alkuihme personoituneena keskellämme.

PARHAAT KIITOKSINI!

Esitän parhaat kiitokseni kaikille niille, jotka olivat mukana piispan virkaanasettamisjuhlassa / vihkimyksessä Pyhän Sydämen kappelissa Helsingissä lauantaina 20.03.2010. Erityisesti haluan kiittää sitä suurta talkoolaisjoukkoa, joka teki juhlan mahdolliseksi mutta jäi samalla itse juhlan sanomasta suurella määrällä osattomaksi. Samalla kiitän myös kaikkia esirukoilijoitani. Olen erittäin iloinen, jos voitte jatkaa esirukoustyötänne, jotta kuntoni kestäisi ja saisin tehdä työni Jumalan johdatuksen ja lainaviisauden varassa.

Olen yllätynyt median kiinnostuksen määrästä. Asialla on sekä myönteinen että kielteinen puolensa. Myönteistä on asiamme saama julkisuus. Kielteistä on se, että meistä yritetään koko ajan leipoa ”yhden asian liikettä”, jolloin ulkopuolisille muodostuu työstämme aivan väärä kuva. Oikean kuvan saa parhaiten osallistumalla sunnuntaisin Luther-säätiön messuihin. Messuissa käy ilmi, että tähän onkin Kristuksen sovitustyöhön perustuva ”syntisten armahtamiliike”, ei vastustamisen ja tuomitsemisen ympärille rakentuva joukko.

Kristuksessa teidän, Matti-piispa

Sisällys 3/2010

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Jumalan pojan nimet Raamatussa
- 4 Arkkitehdistä Afrikan apostoliksi
- 6 Usko, oikeus ja järjestys

- 8 Pyhän Kolminaisuuden päivä - Jumalan kaksoispiste
- 10 Vaeltava Jumalan kansa keitaalla
- 11 Jumalanpalvelukset 2010
- 12 Satumaista sarjakuvaa

ARKKITEHDISTÄ AFRIKAN APOSTOLIKSI

ESKO MURTO

LOIS WERNER JA JOANNA PASSMORE

Moni Luther-säätiön seurakunnassa vierailut on voinut kuulla yhteisessä esirukouksessa pyydettyä siunausta “Tiina ja James Mayn lähetystyölle Keniassa.” Lähetystyön minä tiedän, ja Keniastakin olen kuullut – mutta keitä ovat Tiina ja James?

Keskeiset vuosiluvut ja paikat on helppo luetella: tapasivat Kreikassa 1998, menivät naimisiin seuraavana vuonna. Tuoreen aviomiehen lopeteltua arkkitehtuurin opintonsa perhe asui vuoroin Suomessa, vuoroin Yhdysvalloissa. Sitten James alkoi lukea teologiaa Fort Waynen pappisseminaarissa. Valmistumista vuonna 2006 seurasi kutsu lähetystyöhön Burkina Fasossa. Nyt Mayt ovat Keniassa Lutheran Heritage Foundationin palveluksessa. Lapsia on siunaantunut viisi, ja kuudes on kovaa vauhtia tulolla.

Tarina on pintapuolisesti helppo kertoa, mutta tietenkin todellisuus on paljon moninaisempi. Jamesille vasta opintojen myötä selvisi, että alkuperäinen suunnitelma – Venäjälle humanitääriin työhön lähteminen – ei onnistuisikaan. Tiinalle seminaarissa vietetty aika myös nosti kysymyksiä siitä, mitä tarkoittaisi pastorin vaimona eläminen. Kutsu Afrikkaan tuli vasta opintojen loppuvaiheessa ja molemmille täytenä yllätyksenä – mutta pienen mietinnän jälkeen uusi mahdollisuus sai sydämet syttymään.

HEIDÄN AFRIKKANSÄ

Millaista sitten on elämä Afrikassa - kysyy lähetystyöstä kiinnostunut mutta aiheen kannalta ihan hukassa oleva toimittaja. -Tähän voisi vastata sivukaupalla, James huokaa.

- Käytännössä kaikki on Afrikassa toisin kuin länsimaissa. Olin kuitenkin matkustanut paljon jo ennen lä-

hetystyöhön ryhtymistä, joten tiesin että kaikissa kulttuureissa on omat erityiset piirteensä – sekä hyvät että huonot. On myös paljon sellaista, joka ei varsinaisesti ole parempaa eikä huonompaa – on vain erilaista.

James kertoo, kuinka afrikkalaisessa ajattelutavassa perhe ja ihmissuhteet ovat kaikkein tärkein asia: raha, aika ja henkilökohtainen menestys ovat alisteisessa suhteessa tähän nähden.

- Ihmiset ovat kaikki kaikessa, ja tämä saa ihmiset täällä usein tekemään toisenlaisia valintoja kuin yksilöllisyyttä ja yksilön vastuuta korostavat länsimaalaiset tekisivät. Ihmissuhteiden merkityksen ymmärtäminen vaikuttaa ratkaisevasti siihen, miten Afrikassa tehdään lähetystyötä, James selittää.

Tiina kertoo yllättyneensä siitä, kuinka raskaasti sairasteleminen ja jatkuva kuumuus verottivat uusien lähetien voimavaroja.

- Isona positiivisena puolena oli tietenkin paikallisten Jumalan Sanan nälkä, Tiina iloitsee.

- Jamesin ympärille kerääntyi kuulijoita kuin kärpäsiä liimapaperiin heidän tajutessa, että luterilainen oppi ei perustu kirkon johtajan uniin tai näkyihin, eikä armonvälineiden vastaanottamiseen tarvinnut rahaa.

Rahaa armonvälineistä? Mutta totta

se on – joskus kirkon palveluksille on lätkäisty hintalappu johon kaikkein köyhimmillä ei ehkä ole edes varaa. Kun tämän jutun kirjoittaja opiskeli Yhdysvalloissa, James vieraili seminaarissa kertomassa lähetystyön todellisuudesta. Tähän liittyi tositarina perheestä, jolla ei ollut varaa maksaa papilleen sairaan tyttärensä kastamisesta. Onneksi apu löytyi luterilaisesta seurakunnasta.

Länsimaalaisten on Jamesin mukaan vaikea ymmärtää monia niistä realiteeteista, jotka Afrikan lähetyskentillä vallitsevat: heimoajattelua, köyhyyttä, koulutuksen puutetta, noituutta ja taikauskkoa, moniavioisuutta.

- Lähetillä kestää kaksi vuotta oppia paikallinen kulttuuri niin hyvin, että voi ruveta todenteolla töihin aiheuttamatta sekasortoa, James kertoo.

LUTERILAISENA LÄHETYSKENTÄLLÄ

Teologinen tieto antaa eväät lähetystyön tekemiseen, mutta tärkeintä on kyky soveltaa ja käyttää hankkimaansa tietoa erilaisissa tilanteissa.

- Lain ja evankeliumin oikea käyttäminen erilaisissa tilanteissa on joutain, mitä ei voida vain tarkistaa kirjoista. Siinä ei ole kyse pelkästään tiedosta, vaan hankitusta taidosta, James kertoo.

- Seminaarin arvokkaimmat opettajat ja kurssit eivät tarjonneet pelkkiä vastauksia, vaan opettivat kuinka ajatellaan ja kuinka analysoidaan.

Luterilaisena lähetystyön tekeminen ei ole mahdotonta, mutta lähetin täytyy ymmärtää mitä todella on se usko, jota hän julistaa. Jamesin mukaan kolme asiaa on välttämättä opetettava uudelleen ja uudelleen lähetyskentällä: katekismusta, oikeaa ymmärrystä parannuksenteosta ja lain ja evankeliumin erottamista.

- Jos nämä asiat eivät ole julistuksessa esillä, lähetystyöntekijä ajaa itsensä ja työnsä lopulta sellaiseen umpikujaan, että hän joko vajoaa epätoivoon tai luopuu luterilaisesta opista, James kertoo.

- Näitä välineitä täytyy kuitenkin osata soveltaa kulttuurin ja olosuhteiden mukaan. Vaikka oppi onkin minulle selkeä, voin silti erehtyä siinä, kuinka näitä parhaiten käytetään kussakin tilanteessa.

”LAMPPIJEN SYTTYMINEN”

AUTTAA JAKSAMAAN

Raskaita asioita on tietenkin. Ulkonaisten, kulttuuriin ja paikalliseen elämään liittyvien hankaluuksien lisäksi läheteillä on ihan omat huolensa.

- Minulle Jamesin iso työ määrä on ollut vaikea asia - varsinkin kun työn ulkopuolisten tuntuu usein olevan vaikea ymmärtää kentän vaativuutta, Tiina kertoo.

- On raskasta kun hengellisen vastuun lisäksi täytyy kantaa huoli myös kentän taloudellisesta pystytystä pysymisestä.

- Sitten on ihan satunnaisia vastoinkäymisiä: auto hajoaa, kotoa löytyy hometta, sähköt ovat poikki pari päivää yhteen menoon. Sellaisina hetkinä miettii, josko elämä täällä koskaan oikein alkaa luonnistumaan.

Mutta onneksi on myös paljon, josta iloita – ja ilot vieläpä liittyvät tehtävään työhön.

- Kotiäidin näkökulmasta Kenia on paljon helpompi paikka asia kuin Burkina Faso, kertoo Tiina.

- LHF-African kampus Nairobissa on ihanteellinen paikka asua, meillä on paljon vierailijoita ja kampuksen kappelin jumalanpalvelukset ovat olleet mitä suurinta siunausta ja virkistystä elämässämme. Olemme saaneet tutustua myös muihin Keniassa asuviin suomalaisiin, ja lasten koulun kautta myös paikallisiin.

Paikallisilla on ”Jumalan sanan nälkä” ja he tahtovat elää jumalista elämää. Opin jano on suuri.

- Kun jollain seurakuntalaisella ”lamppu syttyy” ja hän ymmärtää mitä oikeasti katumus ja anteeksianto merkitsee – sellaisina hetkinä ilo peittää edellä luetellut vaikeudetkin, James selittää.

Mikä ihmeen LHF-Africa?

LHF tulee sanoista Lutheran Heritage Foundation – ”Luterilaisen perinnön säätiö”. LHF:n työnäkynä on edistää luterilaisen uskon vahvistumista ja leviämistä ennen muuta luterilaisen kirjallisuuden kääntämisellä ja kustantamisella. LHF ja Suomen Luther-säätiö ovat yhteistyössä toistensa kanssa kustantaneet paljon materiaalia suomeksikin.

LHF-Africa on vuonna 2000 perustettu yhdistys, joka tekee tätä käännoistyötä afrikkalaisten kansojen parissa. Pelkän kääntämisen lisäksi paikallisilla seurakunnilla on myös suuri tarve opetukselle. Käännoistyötä tehdään 12:ssa ja opetustyötä 17:ssa maassa. Anssi Simojoen toimittua järjestön johtajana 14 vuoden ajan, oli tullut aika siirtää tehtävä eteenpäin: nyt työtä tekee James May.

Viime vuosien taloudelliset mullistukset kouraisevat tuntuvasti vapaaehtoiseen kannatukseen nojaavia lähetysjärjestöjä. Rahoituksen epävarmuuden tähden työn tulevaisuus on vaakalaudalla. Suomesta auttamaan ovat ryhtyneet Länsi-Suomen Rukoi-levaisten yhdistys sekä Suomen Luther-säätiö.

Haluatko auttaa Afrikkalaisia kristittyjä löytämään ja juurtumaan siihen raamatulliseen uskoon, josta itsekin elät ja iloitset? Kuten aina lähetystyön kanssa, lähettäjiltä kaivataan kahta asiaa: esirikousta ja taloudellista tukea. Rahalliset lahjoituksesi voit tehdä tilisiirtona Luther-säätiön tilille, josta ne kanavoidaan LHA-African työille.

Tilinro: **102330-235452**
viitteellä 7100
(keräyslupa nro. 1398A OKU)

EI OIKEUTTA, KIRKOSSA SAA, KEN ITSE SIT, EI HANKI?

ANSI SIMOJOKI

Past. TT Matti Väisäsen vihkiminen Pohjoismaiden lähetysprovinssin piispaksi Pyhän Sydämen kappelissa 20.3.2010 sai osakseen paljon huomiota ja poiki Tampereen tuomiokapitulin kurinpitörangaistuksen 7.4.2010. Näin uusi piispa ensi töikseen kasvatti sitä pappien ja maallikoiden lukua, jota on rangaistu Suomen kirkossa, maallisissa oikeusistuimissa tai molemmissa uskon ja tunnustuksen tähden. Asiaan kuuluu, etteivät rankaisevat tahot puhu uskosta vaan oikeudesta ja järjestyksestä.

Lähetysprovinssi ja Luther-säätiö eivät syntyneet joidenkin pappien ja kirkon tyytymättömien jäsenten halusta perustaa uusi, ikioma leikkipaikka kaapuineen ja hiippoineen vapaamuurarien ja temppeleherrojen tapaan. Tarve oli paljon vakavampi. Piti löytää se, minkä Kristus oli uhrillaan perustanut ihmisten autuudeksi, nimittäin oikea kristillinen seurakunta, pyhä kirkko. Kristuksen kirkolla on ajassa ja historiassa näkyvät tuntomerkit, jotka Jumalan sana luo. Niiden rappeutuessa tai kokonaan puuttuessa kirkko ja sen mukana pelastus kadotetaan. Kivunut lähde ei ole enää lähde vaan hiekkakuoppa.

Kirkko ei uskon asiana ole pelkääntään näkymätön. Se näkyy Kristuksen asettamissa tuntomerkeissä. Sellaisena kirkko on taivaallinen, iankaikkinen, täynnä nyt näkymättömiä mutta kerran ihanasti ilmitulevia aarteita enkelien ja kaikkien Jumalan pyhien kanssa. Jumalallinen ja inhimillinen, iankaikkinen ja ajallinen, taivaallinen ja maallinen kohtaavat seurakunnassa. Siksi Suomen ev.lut. kirkossa ei ole voimassa pelkääntään oikeutta ja järjestystä vaan kirkko on raamatullisen (*sola Scriptura*) Kristus-uskon (*sola fide*)

yhteisö. Usko on Kristuksen (Gal. 2:20). Pyhä Henki antaa apostolisen saarnaviran työn välityksellä Kristuksen vanhurskauttavan uskon syntisille.

TAISTELEVA KIRKKO

Kirkko voi tuntomerkeissään rappeutua ja uudistua, kuten on monta kertaa tapahtunut kirkon historiassa, myös Suomessa. Kirkossa on aina ja kaikissa muodoissaan läsnä kaksi kirkkoa, Aabelin ja Kainin kirkko. Kirkon historia on näiden kahden kirkon keskinäistä taistelua. Abel taistelee aina alakynnessä aseenaan vain uskolla käytetty Jumalan sana. Velisurmaaja Kain turvautuu sanan sijasta kaikkiin mahdollisiin lihallisiin keinoihin väkivaltaa kaihtamatta. Abel etsii kirkossa Kristusta ja hänen vanhurskauttansa, Kain hakee valtaa, rikkautta, lihallisia iloja ja maailman kunniaa.

Raamattu osoittaa luotettavasti niin Kainin kuin Aabelinkin kirkon ajasamme. Uskonpuhdistuksessa ja uudistuksessa kirkko palaa Pyhään Raamattuun, jonka mukainen usko myös korjaa kirkon oikeutta ja järjestystä Jumalan sanan mukaiseksi. Aina ei kirkko kuitenkaan parane sairaudestaan. Historiansa kuluessa kirkko on kadonnut laajoilta alueilta. Kirkko voi myös pirstoutua suuressa tai pienessä reformaatioissa, uskonpuhdistuksessa, jos kirkon johto oikeuden ja järjestyksen varjolla torjuu uudistuksen ja turvautuu jopa väkivaltaan. Näin tapahtui Rooman alaisessa kirkossa 1500- ja 1600-luvuilla.

Uusimman aikamme historia tuntee ”kirkkotaistelun” käsitteen (*Kirchenkampf*) Adolf Hitlerin Kolmannen valtakunnan (1933-1945) kirkkohistoriasta. Hitlerin kansallis-

sosialistiselle ideologialle kuuliaisien evankelisien Valtakunnankirkon johto sai vastaansa ”tunnustuskirkollisuuden” vastarinnan. ”Kirkkotaistelun” käsite kertoi yhteisestä menneisyydestä, joka ei nykyhetkessäkään ollut vielä kokonaan lakannut.

”Kirkkotaistelu” oli kirkon hätäoikeuden ja muiden korvaavien rakenteiden pystyttämisen aikaa. Yhteisestä menneisyydestä nousut kahtiajakautunut nykyhetki oli johtamassa kirkossa uuteen suhteeseen eikä enää menneen palauttamiseen, koska se olisi ollut mahdoton tehtävä. Valtaa pitävät vetosivat oikeuteen ja järjestykseen, vastarintamiehet ja –naiset Pyhään Raamattuun ja uskon: Jumalan sana pysyy iankaikkisesti!

Kirkkotaistelun luonteeseen kuuluu nimensä mukaisesti myös se, että taistelu käydään kirkossa ja pääasiassa kirkon opin, elämän ja liturgian aseina. Valtiovalta tosin pyrkii puuttumaan tähän taisteluun kykenemättä kuitenkaan kokonaan sanelemaan ehtoja ja lopputulosta. Esimerkkinä rajattoman valtiomahdin epäonnistumisesta ovat Venäjän ankarasti vainottujen *starovertsien* eli vanhauskoisten vaiheet v:n 1667 skismasta nykypäivään. Thomas Chalmersin (1780-1847) johtama Skotlannin vapaiden presbyterien onnistunut ulosmarssi Skotlannin reformoidusta valtiokirkosta v. 1843 johtui valtiokirkollisuuden purkamiseen tähdänneiden neuvottelujen epäonnistumisesta. Neuvostoliitossa yritti bolshevikien tukema ”Elävä kirkko” 1925 korvata vanhan, patriarkka Tihonin johtaman ortodoksikirkon mutta epäonnistui yrityksessään kansan tuen puutteessa. Unkarissa käytiin hiljainen ja unohdettu kirkkotaistelu kommunis-

Velisurmaaja. Akseli Gallen-Kallela 1897.

teja omalla poliittisella diakonian teologiallaan tukeneen piispa Zoltan Kaldyn (k. 1987) ja säännönmuokaisesti valitun mutta kotiarestissa kuolleen piispa Lajoss Ordassin (k. 1978) kannattajien välillä.

KIRKKOTAISTELUMME SUOMESSA

Uusin kirkkوتاistelun vaihe on parhaillaan käynnissä lännen kansanvaltaisissa yhteiskunnissa, joissa on ollut vahva kansallis- tai valtiokirkko. Saksan EKD, Ruotsin ja Suomen kirkot sekä Amerikan ELCA ovat menettäneet taistelukentän niille, jotka avoimesti luopuvat klassisesta kristinuskosta. Kristinuskon muuttajat kutsuvat opetustaan kaunistellen uudelleentulkinnaksi uudessa tilanteessa. Se kuitenkin tarkoittaa uskon hylkäämistä ja ihmillisen oikeuden ja järjestyksen nostamista yli kaiken muun. Sama on tullut monien perinteisten protestanttisten valtakirkkojen osaksi.

Me olemme täällä Suomessa olleet tämän kirkkوتاistelun keskellä jo vuosikaudet. Klassinen kristinuskon ja uskonpuhdistuksen luterilaisuus on parhaillaan kokemassa peurojen ja piisamien kohtaloa maassamme

1900-luvulla.

Meillä on takanamme yhteinen menneisyys, joka nykyhetkessä on haljennut kahdeksi eri tieksi. Liberaali, mielestään vapaamielinen ihminen ei pohjimmiltaan kunnioita ketään muuta kuin itseään. Voimansa tunnossa olevilla liberaaleilla ei ole mitään tarvetta edes keskustella meidän ja kaltaistemme kanssa. Kun heillä on valtaa, tiedossa on vain kopeaa ylenkatsetta ja poliittisia konnankoukkuja. Siksi yhteisen menneisyyden halkeaminen pahenee.

Tässä tilanteessa voi nähdä myös klassisen kristinuskon ja uskonpuhdistuksen luterilaisuuden uuden esiin kuoriutumisen. TT Matti Väisäsen piispaksi vihkiminen oli osittain. Haarautuvien teiden välillä on vielä vanhoja yhteyksiä ja rakenteita ja niin muodoin erilaisia teknisiä suhteita piispoihin ja seurakuntiin - kuten jäsenyys tai pappisoikeudet. Tämän ylimenokauden tilanteen päätös on joka tapauksessa jo näkyvissä. Kirkko on valinnut teknisen tien kykenemättä vakavasti kohtamaan asiakysymyksiä, haluamatta päästä edes puheväleihin. Tiedotusvälineiden huutosakki on heille ylitse muiden.

Aloite kirkon pitämiseksi eheänä on tällä teologiaan kykenemättömällä ja byrokraatian vallanneella puolella, joka hokee oikeutta ja järjestystä vaikka vastoin Raamattua. Me uskon puolella voimme vain ottaa kantaa ja etsiä tietä eteenpäin heidän aloitteidensa ja sääntöjensä jäätävässä vastatuulella. Väisäsen vihkiminen piispaksi oli tällainen rakentava ja pakon sanelema hätäoikeuden reaktio Augsburgin tunnustuksen 28:n pykkälän velvoittamana. Muita hätäoikeuden mukaisia ratkaisuja on tulossa pappisvihkimysten, kasteiden ja piispanvihkimysten jatkoksi. Vastustajamme pitävät siitä huolen.

”Kirkko ja Kaupunki”-lehden hyökkäyshaluinen päätoimittaja on jo julistanut, että Helsingistä koittaa uudenlainen, yksimuotoinen, tutkijaprofessori Heikki Räisäsen Raamatun hyljänneen eksegetiikan omaksunut piispuus, jolle ei tule olemaan enää mitään vakavaa vaihtoehtoa kirkossa. Se on samaa kuin lääkärin ilmoitus, että potilas tekee auttamatta kuolemaa. Me emme halua kuitenkaan olla tekemässä tätä byrokraatia- ja verotuskirkon kuolemaa. Muistamme enkelin moitteen Jeesuksen tyhjällä haudalla: ”*Miksi etsitte elävää kuolleiden joukossa?*” Koska elämme ja lapsemme sekä lapsenlapsemme tulevat elämään, koska elämän sanan on levittävä kaikkeen maailmaan, tarvitaan oikean kirkon tuntomerkit ja apostolinen virka. Luther kielsi sovitteluratkaisut harhaoppisten kanssa. Siksi on turvaututtava oikeauskoisiin piispoihin ja pappeihin, kun Jumala niitä hyvyydessään meille tarjoaa (Ef. 4:11-).

Me emme voi ratkaista, mitä kirkko meille tekee. Kain ratkaisee ja kantaa siitä vastuun, myös sen, että kirkko voi luhistua kasaan tai muuten hajota. Kainin kirkolla on monta vaihtoehtoa. Meillä on vain yksi, pyhien apostolien vaihtoehto: Enempi tulee totella Jumalaa kuin ihmisiä! (Apt. 5:29). Jollemme saa jatkaa luterilaisina kirkossa, jatkamme kirkon vieressä.

PYHÄN KOLMINAISUUDEN PÄIVÄ – JUMALAN KAKSOISPISTE

☞ MARTTI VAAHTORANTA

Kirkkovuoden suurten juhlien ketju päättyy Pyhän Kolminaisuuden päivään. Sitä vietetään viikon päästä Pyhän Hengen vuodattamisen juhlasta, Helluntaista. Helluntai seuraa Pääsiäistä ja Helatorstaita, valtavia Kristusjuhliä, jolloin muistamme Vapahtajan kärsimystä, kuolemaa ja ylösnousemusta sekä Hänen taivaaseen astumistaan. Mutta mitä juhlimme Pyhän Kolminaisuuden päivänä?

ME USKOMME

KOLMIYHTEISEEN JUMALAAAN

Mikä erottaa kristityn ateistista? Usko Jumalaan! Entä mikä erottaa kristinuskon islamista ja juutalaisuudesta? Usko kolmiyhteiseen Jumalaan! Me uskomme yhteen Jumalaan, joka on Isä ja Poika ja Pyhä Henki. Jokaisessa messussa tunnustamme tämän. Teemme sen joskus Apostolisen uskontunnustuksen sanoin, mutta useimmiten lausumme ääneen Nikean-Konstantinopolin tunnustuksen. Siihen yhtyy kanssamme koko kristikunta, vaikka kaikki eivät pue sitä sanoiksi ja vaikka sen yksityiskohdistusta on erimielisyyksiä. Silti kaikki kristityt tunnustautuvat Jumalan kolmiyhteyteen.

KUINKA VOIN USKOA TÄMÄN?

Mutta kuinka kolme voi olla yksi? Näin eivät kysy vain muslimit, jotka pitävät kristillistä oppia järjettömänä. ”Yksi on yksi ja kolme on kolme.” Eikös se niin mene? Ei mene. Meidän pitää uskoa oppi Jumalan kolminaisuudesta, jos mielimme tulla autuaiksi. Ei auta yrittää selittää sitä pois eikä loiventaa sitä, vaikka sitä on usein yritetty – jotenkin niin, että ”Isä” ja ”Poika” ja ”Pyhä Henki” olisivat vain erittelemättä yhden Jumalan erilaisia *ilmenemismuoto-*

ja tai että varsinaisesti Jumala olisi vain Isä, Poika jotakin vähän vähemmän ja Pyhä Henki pelkästään Jumalan ”vaikutusta”. Juuri näitä harhaoppeja vastaan meidän uskontunnustuksemme nousevat. Jumala on yksi ainostaan kolmena jumalallisena persoonana. Ei ole mitään kolmen persoonan takana olevaa ykseyttä, johon nämä häviäisivät. Ei ole myöskään ”vähempää” eikä ”enempää” eikä persoonatonta jumaluutta, pelkkää ”vaikutusta”. On vain kolmiyhteinen Jumala, kolme persoonaa, mutta yksi Jumala.

Niinpä meitä on opetettu pitämään oppia Jumalan kolmiyhteydestä salaisuutena, joka meidän on sellaisena uskottava. On sanottu, että Jumalan kolmiyhteyden salaisuutta ei pidä yrittää tutkia. Sen sijaan on vain palvoen kumarrettava Pyhää Kolmiyhteyttä ja eletävä rakkautessa, Pyhän Kolminaisuuden olemuksen mukaisesti.

JUMALAN YKSEYS EI OLE YKSINÄISYYTTÄ

Ja totta se on, ettei meistä ole ymmärtämään Jumalan olemusta sen järkemme avulla, joka meillä on turmeltuneena käytössämme syntiinlankeemuksen jälkeen. Jumala tosin loi meidät oman kolmiyhteytensä kuvaksi. Hän loi meidät elämään yhdistävässä uskossa Häneen ja rakkauden suhteessa toinen toisiimme. Jumala loi meidät ihmiseksi, joka olemuksessaan ja olemisessaan heijastaa Hänen rakastavaa ykseyttään.

Tätä kuvaa ei meissä enää ole. On vain rikki mennyt peili. Olemme yhä ihmisiä, mutta Jumalan ehjä kuva on meissä hajonnut tuhansiksi irrallisiksi sirpaleiksi, koska meitä Jumalaan yhdistävä suhde on katkenut ja sen myötä myös meidän

suhteemme toinen toisiimme. Peilin sirpaleissa ei heijastu enää kolmiyhteinen Jumala, vaan meidän kuvamme yksinäisestä Jumalasta. Sen tähden luonnolliselle järjelle ”ykseys” on jotakin sellaista, mikä on ”yksin”. Luonnollinen ”ykseys” on yksinäisyyttä, joka ei ole suhteessa mihinkään. Se ei tarvitse mitään eikä se anna mitään ollakseen ”yksi”.

Sellainen on myös se Jumala, jonka meidän järkemme maalaa sielumme silmien eteen. Sellainen on filosofien jumala, sellainen ihmisen luonnollisen ymmärryksen mukainen jumala: yksinäinen jumala. Mutta se ei ole se Jumala, johon me tunnustaudumme ja jonka Kolminaisuuden salaisuutta meidät on kutsuttu palvomaan.

JUMALA ILMOITTAÄ ITSENSÄ RAKKAUTENA

Mutta kuinka voimme uskoa Jumalaan, jos Hän on arvoitus, jota emme osaa ratkaista? Kuinka voimme palvoa Häntä, jos Hän kätkee meiltä oman olemuksensa? - Sillä tavoin, että Hän itse ilmoittaa meille itsensä.

Jumala rikkoo sen kuvan, jonka me olemme Hänestä tehneet ihmisyytemme jaloissa kilisevistä peilinkappaleista. Ei Hän näyttäydä meille myöskään niissä huimaavissa korkeuksissa, joista järkemme voimin etsimme Häntä. Ei Hän ilmoita meille ideoita eikä aatteita, ei omaa olemustaan matemaattisten kaavojen muodossa. Sen sijaan Hän tulee ihmiseksi.

Sen tähden opimme tuntemaan Kolmiyhteisen Jumalan siinä maailmassa, jossa elämme, ja siinä historiassa, jossa kuljemme ajan jatkumossa kohti kaiken loppua. Hän tulee omasta kirkkaudestaan, ajan ja paikan tuolta puolen sinne, missä

Aabraham kumartaa Pyhää Kolminaisuutta.

vaellamme, ja ilmaisee siinä meille oman olemuksensa yhdistävänä Rakkautena.

PELASTUSHISTORIAN JUMALA

Jumalan rakkaus muuttaa lohduttoman vaelluksemme pelastushistoriaksi. Se ei voi sallia, että häviäisimme lopulta hyttävän kylmän yksinäisyyden pimeyteen, vaikka olisimme sen syntisinä ansainneet. Jumalan rakkaus etsii meitä, eksyneitä, sovittaakseen sovittamattomat ja yhdistääkseen irralliset. Jumala tulee rakkaudessaan ihmiseksi. Jeesus Kristus, Jumala ja ihminen, yhdistää itsessään yhdistämättömät ja sovittaa jumalihmisenä syntimme.

Etsiessään meitä ja kuollessaan meidän puolestamme Jeesus ilmoittaa meille Jumalan olemuksen. Hänen syntymässään, elämässään, kuolemassaan ja ylösnousemuksessaan Jumala kirkastaa Kolmiyhteytensä, vaikka se loistaa läpi jo ensimmäisen alun evankeliumista, siitä ”vaimon siemenestä”, joka on polkeva käärmeen pään, ja kaikesta siitä, mitä Jumala tekee hyväksemme historiassa kutsuessaan Abrahamin ja Egyptistä kansansa ja johdatta-

essaan sitä kohti Luvattua maata ja sen eläessä siinä ja odottaessa Messiaan ilmestymistä.

KIRKKOVUODEN SAARNA

Näitä Jumalan tekoja me seuraamme kirkkovuoden suurten juhlien myötä. Se alkaa adventista, Vapahtajan syntymän odotuksesta. Se johtaa joulun suureen juhlaan, kun katselemme seimessä lasta, joka on ”Jumala meidän kanssamme”. Suuren paaston aikana kuljemme aikuisen Jeesuksen kanssa kohti Golgatan ristiä ja seisomme sen juurella katselemassa, kuinka meidän syntimme saavat ainoan viattoman päällä sen rangaistuksen, joka meille kuuluisi, kun Hän tuskassaan huutaa Isälleen ”Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit”, mutta myös: ”Isä, sinun käsiisi minä annan henkeni.”

Pääsiäisenä olemme tyhjän haudan äärellä ja suljettujen ovien takana, kun Jeesus tulee seuraamme. ”Ei Hän ole täällä”, sanoo enkeli – ja Jeesus näyttää meille kätensä ja kylkensä. Hän on ylösnoussut! Hän elää! Synnit on sovitettu, kuolema kukistettu ja voitto saatu!

Ylösnoustuun Jeesus opettaa meitä neljänkymmenen päivän ajan. Hän kertoo, ettemme jää yksin, vaikka Hän nousee taivaaseen. Hän kertoo Pyhästä Hengestä, joka jo on ja toimii, mutta jonka me opimme tuntemaan vain Hänessä ja Hänen kauttaan ja jonka Hän Isän luota lähettää ja joka kirkastaa Häntä.

Ylösnoussut Vapahtaja on nyt taivaassa, Isän oikealla puolella, vallassa ja kirkkaudessa kaikkialla siellä, missä Isä on - mutta myös meidän luonamme. Hän on läsnä sanassaan, Hän on läsnä sakramenteissaan. Pyhä Henki, Jumalan ihmeellinen Rakkaus, joka Helluntaina merkkien ja ihmeiden kanssa vuodatettiin opetuslapsille, on se sädekehä, joka näyttää meille Kristuksen inhimilliset kasvot ja saa meidät näkemään Hänen jumaluutensa kirkkauden.

RAKKAUS ELÄÄ ARJESSA: KIRKKOVUOSI JA JUMALAN KAKSOISPISTE

Kirkkovuosi päättyy Tuomiosunnuntain ”pisteeseen”, mutta sillä on myös ”kaksoispiste”: Pyhän Kolminaisuuden päivä. Siihen päättyy ja siinä solmiutuvat yhteen Kolmiyhenteisen Jumalan suuret pelastusteot. Niissä ja vain niissä, Raamatun todistuksessa ja seurakunnan keskellä opimme tuntemaan Hänet sellaisena, kuin Hän on – rakkautena, joka yhdistää ja antaa.

Kaksoispiste johtaa johonkin. Se vie meitä maailmaan, kilvoittelemaan Jeesuksen seuraajina. Kirkkovuoden ”juhlaton kausi” on se, jolloin saamme elää Jumalan Kolmiyhenteiden yhteydessä, Hänen rakkauttaan uskon kilvoituksessa ja yhtenä seurakuntana todeksi eläen yhteyttä rakentaen ja maailmassa Kristuksen todistusta sanoin ja rakkauden teoin kantaen. Siihen meitä auttakoon Kolmiyhenteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki + . Amen.

VAELTAVA JUMALAN KANSA KEITAALLA

✍️ JANNE KOSKELA

RISTIISAATTO

Kristillinen kirkko on vaeltava Jumalan kansa. Sen tie kulkee Kristuksen voittoaatossa kohti taivaallista Luvattua Maata (2. Kor 2:14). Usein kuljetaan pimeiden laaksojen, vaikeakulkuisten kalliolouhikkojen ja karujen erämaiden halki, mutta aina Jumalan johdatuksessa. Silti vahvinkaan kulkija ei jaksakaan olla koko ajan tien päällä. Väillä on saatava pysähtyä keitaalle lepäämään, syömään, juomaan ja nauttimaan maisemista. Tätä lepoaika Jumalan kansan vaelluksella kutsutaan jumalanpalvelukseksi.

YHTEISEKSI HYVÄKSI

Ensimmäiset kristityt lainasivat kreikan kielin *leitourgia*-sanan roomalaisesta yhteiskunnasta. Alunperin sana tarkoitti keisarikunnan hyväksi suoritettua palvelusta tai maksua. Kun rikas *patronus* rahoitti vesijohdon rakentamista tai rakennutti yleisen kylpylän, siinä oli kysymys juuri tällaisesta yhteiseksi hyväksi suoritetusta palveluksesta. Sana vakiintui kristittyjen käyttöön, koska kristillinen liturgia on kolmiyhteisen Jumalan suorittamaa palvelusta maailman elämäksi: “Sillä Jumalan leipä on se, joka tulee alas taivaasta ja antaa maailmalle elämän.” (Joh 6:33) Yhteinen jumalanpalvelus on keidas, jolla Jumala ruokkii, lepuuttaa ja varustaa vaeltavan kansaansa Jeesuksella - hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä. Totisesti: hän vyötytty, kutsuu heidät pöytään ja jää itse palvelemaan heitä. (Luuk 12:37)

VANHAA JA UUTTA

Liturgisen jumalanpalveluksen historialliset juuret ulottuvat Babylonian pakkosiirtolaisuuden aikana syntyneeseen juutalaiseen synagogajumalanpalvelukseen ja aina Jerusalemin tempelikuulttiin asti. Ensimmäiset kristityt jatkoivat ja sovelsivat trinitaariskristologisesti sitä liturgista elämää, jonka olivat jo lapsena oppineet ja jota olivat Jeesuksen kanssa eläneet. Liturgia ei kuitenkaan ole museoesine, jota ihailaan hienossa vitriinissä. Se on käyttöesine, sukupolvien käytössä muotonsa saanutta ja rakkaaksi tullutta elävää perinnettä. Se on aikojen kuluessa muokkautunut, keräten mukaansa aineksia niistä kult-

tureista, joiden keskellä jumalanpalvelusta on vietetty. Liturgia ei ole sulautunut ympäröivään kulttuuriin, mutta se on aina käynyt vuoropuhelua kulttuurin kanssa.

PUHUVIA KUVIA

Liturgian kieli koostuu ensisijaisesti sanoista - *Mikä on alusta ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselimme ja käsin kosketimme, siitä me puhumme: elämän Sanasta.* (1. Joh 1:1) Elämän Sana puhuu meille, me puhumme hänelle ja hänestä. Mutta liturgian kieli puhuu myös muille aisteillemme symbolien avulla. Liturginen liike ja eleet (seisomaan nouseminen, kumartuminen, polvistuminen, ristinmerkin tekeminen, käsien kohottaminen...) sekä kuvat, kynttilät, kulkueet, kirkkotilan arkkitehtuuri ja liturgiset vaatteet puhuvat koko ihmiselle Jumalan läsnäolosta, hänen pyhyydestään ja jumalanpalveluksen tarkoituksesta - Sovittajan ja sovitusta tarvitsevan syntisen kohtaamisesta.

VOITTOSAATOSSA

Tällaista symbolikieltä on myös messun aloittava ristisaatto eli prosessio. Se on kuva vaeltavasta Jumalan kansasta, joka kulkee rukoillen ja laulaen kohti taivaallista isänmaatansa ristiinnaulittua Herraa Jeesusta Kristusta seuraten. Niin kuin Mooses korotti pronssikäärmeen erämaassa, jotta siihen katsovat jäisivät eloon (4. Moos, 21:9), niin seurakunta korottaa ristiinnaulitun Kristuksen, joka tehtiin synniksi, jotta me hänessä tulisimme uskon kautta Jumalan vanhurskadeksi (2. Kor 5:21). Prosessio saarnaa inkarnaation ihmeestä messussa: Sana tulee lihaksi ja asuu meidän keskellämme. Tästä syystä kulkueessa kannetaan evankeliumikirjaa ja ehtoollisvälineitä.

Seurakunta ottaa ristisaaton vastaan seisten, ja seuraa katseellaan ristiä. Halutessaan voi kumartaa ja kastetaan muistaen tehdä ristinmerkin krusifiksin kulkiessa ohitse. Vaeltava Jumalan kansa on saapunut keitaalle, viheriäiselle niitylle ja virvoittavan veden tykö lepäämään (Ps 23).

JOHDANTO

YHTEINEN RIPPI

PÄIVÄN PSALMI

KYRIE

GLORIA

LUKUKAPPALEET

PÄIVÄN VIRSI

EVANKELIUMI

SAARNA

USKONTUNNUSTUS

YHTEINEN ESIRUKOUS

UHRIVIRSI

PREFAATIO

SANCTUS

EHTOOLLISRUKOUS

ISÄ MEIDÄN

HERRAN RAUHA

LEIVÄN MURTAMINEN

AGNUS DEI

EHTOOLLINEN

YLSIYS

SIUNAUS

LAHETTÄMINEN

Heinola

Sunnuntaina klo 15 Pääsinniemen rukoushuone, Jousantie; 30.5., 1.8.

Helsinki: Markus-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Annankatu 7

Helsinki: St. Barnabas

Every Sunday at 11 a.m., Kalevankatu 53

Hämeenlinna: Matteus-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Tykistötie 13
EI MESSUA 11.7. ja 25.7.

Iisalmi

Sunnuntaisin klo 17 Satamakatu 5
30.5., 13.6., 27.6., 4.7., 25.7., 8.8.

Imatra

Sunnuntaisin Teppanalan rukoushuoneella klo 15
13.6. (piispanmessu), 25.7., 8.8., 29.8., 12.9., 26.9.

Joensuu: Nehemia-yhteisö

Sunnuntaisin klo 17 Tikkamäentie 8
6.6., 13.6., 20.6., 18.7., 1.8., 15.8.

Jyväskylä

Sunnuntaisin klo 17 Ilmarisenkatu 18
6.6., 1.8., 15.8., 29.8., 12.9.

Kajaani: Filippus-yhteisö

Sunnuntaisin klo 11 Väinämöisenkatu 13
EI MESSUA 18.7. ja 25.7. (seurat jompanakumpana). Elokuusta läht. joka sunnuntai.

Kerava

Sunnuntaisin klo 17 Lapilantie 19
13.6.

Kitee

Maanantaisin klo 18 Valamontie 4
21.6., 19.7., 16.8.

Kokkola:

Sunnuntaisin klo 17 Pitkäsillankatu 17 b
13.6., 27.6., 18.7. klo 11 (huom!)

Kouvola: Paulus-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Väinöläntie 21
EI MESSUA 27.6.

Kuopio: Pietari-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Saastamoisenkatu 10
EI MESSUA 27.6.

Lahti: Samuel-yhteisö

Sunnuntaisin klo 10 Uudenmaankatu 14
13.6., 27.6.

Lappeenranta

Seuraava tilaisuus syksyllä, lisätied. Petri Hiltuselta.

Mikkeli: Tiitus-yhteisö

Sunnuntaisin klo 17 Rouhialankatu 2
6.6., 20.6., 27.6., 11.7., 18.7., 1.8., 15.8., 22.8.

Oulu: Timoteus-yhteisö

Joka sunnuntai klo 10.30 Tuulimyllynkatu 18

Pori: Sakkeus-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11. Karhunkatu 13.

Rovaniemi

Korkalonkatu 2 Sunnuntaisin klo 11
6.6., 20.6., 27.6., 11.7., 18.7., 1.8., 15.8., 29.8.

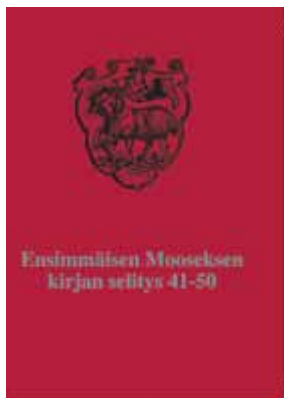
Seinäjoki: Luukas-yhteisö

Sunnuntaisin klo 11 Kauppaneliö 13 as 3
Kesäkuu joka su, 18.7., 25.7., 1.8. seurat, 8.8. alk. joka su

Tampere: Johannes-yhteisö

Joka sunnuntai klo 11 Ilomäentie 5
EI MESSUA 4.7. ja 11.7.

TILAA KIRJAUUTUUS!

Martti Luther:
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys, luvut 41-50, 49 eur.

Pitkä käännösprojekti on nyt saatu loppuun! Tilaa omaksesi Genesis-luentojen koko sarja (kuusi kirjaa) 40% alennuksella yhteishintaan 175e (+post.)

Sydämellinen kiitos kaikille teille, jotka muistitte minua monin tavoin merkkipäivänäni. Keräys Simo Kivirannan paimenrahastoon tuotti 1800 e.

Erkki Pitkäranta 60 v.

Tilaukset: Eeva Pitkäranta 050-5225855
tiedotus@luthersaatio.fi

Pyhäkön Lamppu

Päätöimittäjä: Juhana Pohjola
Toimitussihteeri: Esko Murto
Tilaukset: 050-5225855
eeva.pitkaranta@luthersaatio.fi

Taitto: Knowman Oy
Paino: Myllypaino Oy
ISSN 1457-9901
Nordea 101230-209260

SATUMAISTA SARJAKUVAA

✍️ ESKO MURTO

📷 PILVI KESKITALO

Kasvottomia, pelkillä ääri-
viivoilla piirrettyjä ihmis-
hahmoja – joiden keskel-
lä sanat: ”Pelkäsin kovasti, että
kaikki kohtaamani ihmiset olivat
joutumassa helvettiin.” Kuvan
alla ei ole selitystä, on vain lupaus
tulevasta: 1/3. Tarina jatkuu.

Kyse on Satu Erosen sarjaku-
vablogista seurakuntalainen.fi –
internetsivustolla. Joitain Satun
piirroksia naurattavat, toiset py-
sähtyvät pohtimaan – ja joitain
huolestuttaa. Blogin kommenttio-
siossa jotkut pohtivat jo piirtäjän
mielenterveyttä ja sielunautuutta.

- Nämä voivat kyllä vaikuttaa to-
della oudoilta, jos luulee kaikkia
piirroksia omaelämäkerrallisiksi,
Satu selittää.

- Haluan vain piirtämisen kautta
nostaa esiin kaikenlaisia asioita,
joihin elämässä törmää.

KÄSITYÖT PITÄVÄT

PALIKAT PAIKALLAAN

Nuoren naisen elämään on mah-
tunut jo monenlaista tekemistä:
vuosi Israelissa vapaaehtoistyös-
sä, raamattukoulu Ryttylässä,
kättilöopintoja, artesaanintutkinto,
sosiologiaa ja käsityötiedettä. Sa-
tun kohdalla kädet ovat sydäntä
lähellä – jos näin nyt voi (naura-
matta) sanoa.

- Tulen onnelliseksi, kun saan tehdä
jotain käsilläni, Satu kertoo.

- Onhan sitä tutkittu mielenterveys-
kuntoutujien kohdalla: käsityöt aut-
tavat pitämään palikat paikallaan
päässä.

Savonlinnan seurakunnasta vahvan
luterilaisen pohjan saanut Satu pää-
tyi Markus-yhteisöön pääosin yhtei-
söllisen ulottuvuuden tähden.

- Koin ehkä, että hyvä messu ei vie-
lä ollut tarpeeksi – kaipasin seura-

kuntayhteyttä, Satu selittää.

- Luther-säätiöllä voi kuulua jouk-
koon vaikkei olisikaan korviaan
myöten integroitu jonkin herätys-
liikkeen toimintaan ja perinteeseen.

SAVOLAISENA HELSINGISSÄ

Alun perin Savonlinnasta kotoisin
oleva Satu on asunut Helsingissä
kohta kuusi vuotta, ja osallistunut
Markus-yhteisön elämään niistä nel-
jä. Ajatuksiin ja sarjakuviin liittyy
usein myös pohdintaa helsinkiläi-
syydestä ja sen peilaamista nuoruu-

den nostalgiaan Etelä-Savossa.

- Pikkukaupunkielämässä on hyvää
se, että siellä vähempikin riittää –
sekä aineellisesti että sosiaalisesti.
Isossa kaupungissa on kaikkialla
suurempi liikkuvuus, paljon ihmisiä
ja ihmisillä halu valita seuransa –
tarjontaa kun on, Satu kuvailee.

- Kyllä se vaikuttaa myös seurakun-
tayhteisössä, ihmisten on vaikeam-
pi oppia tuntemaan toisiaan. Pitää
vaan olla sinnikäs.